

ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
SUCCESS FACTORS OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND
SCHOOL EFFECTIVENESS, UBON RATCHATHANI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹ณรงค์ฤทธิ์ โลกคำลือ, ²สมฤทธิ์ ทองทับ, ³กิจชัย สุภาพ และ ⁴ขวัญเรือน แสบงบาล

¹Narongrit Lockhamlue, ²Sumrit Thongtab, ³Kitcha Suphap and

⁴Kwanruaen Sabangban

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, ประเทศไทย

The Eastern University of Management and Technology, Thailand

Supapornth2366@gmail.com

Received: June 27, 2024; **Revised:** July 25, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างในการสร้างประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูจำนวน 432 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 กลับมาวิเคราะห์ผลด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการปัจจัยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาในด้าน คุณภาพครูและการจัดสิ่งแวดล้อมกับวัฒนธรรม มีผลต่อการพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรที่ .36 และ .31 นอกจากนี้ องค์ประกอบทั้งสองของปัจจัยความสำเร็จมีอำนาจพยากรณ์และมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ค่า R^2 .35 ความคลาดเคลื่อน

¹นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

²อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

³อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

⁴อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

สะสม .32 มีผลทดสอบ $F = 72.21$ (Sig. 000) มีความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกันของตัวแปรเหตุที่ค่า Durbin-Watson 1.72 ดังนั้น รูปแบบสมการพยากรณ์ที่ได้จากผลการวิจัยนี้สามารถอธิบายประสิทธิผลของโรงเรียนได้ที่ .36 และ .31 ของคุณภาพครูและการจัดสิ่งแวดล้อมกับวัฒนธรรม

คำสำคัญ ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน

Abstract

The success of educational Administration depends on various factors to enhance school effectiveness. The researcher collected 432 respondents of the samples from administrators in Ubon Ratchathani primary educational service area office 1. The data was analyzed by multi-regression analysis. The findings revealed that the components of success factors of educational administration in terms of teachers' quality and school environment and culture predicted significantly to school effectiveness at Beta = .36 and .31 (Sig .000). Moreover, these two components of success factors also predicted significantly and simultaneously to school effectiveness at $R^2 = .35$, Std. error = .32, $F = 72.21$ (Sig .000) and Durbin-Watson = 1.72. Therefore, the prediction equation model can explain the school effectiveness at 36% and 31% of teachers' quality and school environment and culture, respectively.

Keywords: Success Factors of Educational and School Effectiveness

บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถและคุณลักษณะนิสัยเด็กนักเรียนผ่านเกณฑ์การทดสอบคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศกว่าสามหมื่นแห่งและมีจำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษามากกว่าสามล้านคนหากแต่ยังคงพบว่านักเรียนมีคุณภาพทั้งที่เกี่ยวกับความสามารถด้านการสื่อสาร ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ไปจนถึงการคิดคำนวณอย่างมีเหตุผลสำหรับนำไปใช้เป็นทักษะสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวันต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอันเนื่องจากปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูไปจนถึงปัญหาการขาด

แคลนสมรรถนะการปฏิบัติงาน (Performance competence) ให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของทุกคนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ต้องการ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

การจัดการศึกษาในชั้นพื้นฐานโดยเฉพาะกับเด็กประถมศึกษาถูกคาดหวังจากสังคมแต่เพียงให้มีความรู้ ทักษะความสามารถในชั้นพื้นฐานบวกกับมีคุณลักษณะนิสัยที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับความเจริญของกระแสโลกที่มุ่งเน้นในเรื่องสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันอันเป็นเหตุผลสำคัญนำไปสู่การปฏิรูปการจัดการศึกษาที่ยังคงมุ่งเน้นจัดการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ของชาติ อีกทั้งยังจัดการศึกษาเพียงการสนองตอบต่อแนวคิดนโยบายแห่งรัฐและการบริหารจัดการศึกษาแบบรวมศูนย์ที่ยังเป็นปัจจัยส่งผลให้ปัญหาครูขาดแคลน มีภาระหนี้สิน เด็กออกนอกระบบมากกว่า 1 แสนคนไปจนถึงสภาพการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องไปตามบริบทและความต้องการของชุมชนจึงส่งผลให้เกิดโรงเรียนขนาดเล็กเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงซึ่งอาจกระทบต่อความรู้สึกเชื่อมั่นต่อการจัดการศึกษาของสังคม (สุพัตรา ชันทอง, 2562) แต่อย่างไรก็ตามสำหรับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานเฉพาะกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษากว่า 209 แห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีเด็กนักเรียนในปกครองจำนวน 22,830 คน โดยมีบางส่วนเรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกว่า 109 แห่งกับ 18 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาและอาศัยผู้บริหาร ครูบวกกับพนักงานราชการจำนวน 2,097 คนบริหารจัดการศึกษาและจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษากว่าร้อยละ 50 มีผลทดสอบระดับชาติและนานาชาติต่ำกว่าเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานที่สังกัดกำหนด (สพป. อบ. เขต, 1, 2566) และสะท้อนให้เห็นภาพทั้งหมดของการบริหารจัดการศึกษาที่ประกอบด้วย 1) ระบบปฏิบัติการจัดการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จตามความคาดหวังของสังคมซึ่งพิจารณาได้จากผลทดสอบความรู้และทักษะพื้นฐานของผู้เรียน 2) ระบบปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ไม่สามารถส่งเสริมขับเคลื่อนและผลักดันให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนานตนเองและสามารถสังเกตได้จากจำนวนการศึกษาค้นคว้าและการนำไปใช้ประโยชน์เชิงนวัตกรรมมีน้อย 3) ปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้แบบอิสระยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอและเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมหย่อนประสิทธิภาพ 4) ทั้งหมดส่งผลให้ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและอาจไม่มีแนวโน้มในการพัฒนาให้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมได้หากไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปในทิศทางที่เหมาะสมในแต่ละโรงเรียน (สทศ., 2554)

เพราะฉะนั้นสภาพอันเป็นปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ยังคงไร้ประสิทธิผลตลอดจนยังไม่ประสบความสำเร็จจากการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและยังคงเป็นระบบการจัดการศึกษาที่ยังคงมุ่งหาคำตอบสำหรับการตอบสนองต่อแนวคิด แผน

ยุทธศาสตร์และนโยบายพัฒนากำลังคนในระดับประเทศมากกว่าการจัดการศึกษาที่เป็นรากฐาน การเจริญเติบโตของผู้เรียนแต่ละคน (Yanavetee, 2020)

ดังนั้นสภาพการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาไม่ประสบความสำเร็จตามความคาดหวังและความต้องการของทุกคนในสังคมทั้งที่เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียนไปจนถึงความสามารถในการเอาตัวรอดได้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอของสังคม

อย่างไรก็ตามความสำเร็จในการจัดการศึกษาของผู้บริหารแต่ละสถาบันมีความแตกต่างกันในหลายปัจจัยตั้งแต่ปัจจัยด้านการบริหารไปจนถึงการพัฒนาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ของทุกคนในโรงเรียนสำหรับเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นกลไกสำคัญสำหรับนำไปใช้ในการขับเคลื่อนความสำเร็จของการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Somtang, 2021) อันเป็นเหตุสำคัญทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาเป็นแนวคิดสำหรับนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนำไปยกระดับประสิทธิภาพกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน (นฤกร ปันพุ่มโพธิ์, 2561)

ดังนั้น ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการศึกษาโรงเรียน (School factors influence towards successful management) เป็นกลไก เงื่อนไข และการจัดสรรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของทุกคนในสังคมรวมถึงการยอมรับของชุมชนโดยรอบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน (นฤกร ปันพุ่มโพธิ์, 2561; กระทรวงศึกษาธิการ, 2565; Jinarat, 2022) และประกอบด้วยปัจจัยต่อไปนี้ 1) ปัจจัยผู้บริหารสถานศึกษา (School administrator factor) ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ พฤติกรรม และบทบาทในการบริหารจัดการศึกษา 2) ปัจจัยคุณภาพครู (Teachers' quality) โดยเฉพาะการมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของผู้เรียนอันได้แก่การมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศสำหรับครู (Learning-management competencies) ตั้งแต่การวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนการสอนไปจนถึงการวัดประเมินผลบนพื้นฐานความก้าวหน้าของผู้เรียน (Progressive assessment) 3) ปัจจัยการจัดสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมโรงเรียน (School environment & culture) อันประกอบด้วย สิ่งสนับสนุนการจัดการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนทั้ง Internet ความเร็วสูง การวางพื้นฐานเกี่ยวกับ Technology digital และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ (Learning culture) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning community) กับการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม (Learning organization)

ขณะที่ประสิทธิผลโรงเรียนสัมพันธ์กับความสามารถในการจัดสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การกระตุ้นผู้เรียนให้ตื่นตัวไปกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนและมีกัวัดผลผ่าน 1) ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ ด้านวิชาการสูง (High-academic achievement) 2) ความสามารถพัฒนาผู้เรียนมีทักษะในการปรับตัวเข้าได้กับทุกสภาพแวดล้อม (Adjust-skill development) 3) ความสามารถพัฒนาผู้เรียนมีทัศนคติที่ต่อการเรียนรู้ (Good attitude for learning) 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน (School Problem-solve) ทั้งนี้เพราะประสิทธิผลสะท้อนความสามารถในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนกับระดับความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้นได้อย่างต่อเนื่องรวมไปถึงความสำเร็จจากการจัดสภาพแวดล้อมและการใช้วัฒนธรรมองค์กรได้อย่างถูกต้องของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน (ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560) อีกทั้งยังสะท้อนถึงความสามารถในการเปลี่ยนแปลง พัฒนาระบบบริหารจัดการไปจนถึงความสามารถในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนครูของผู้บริหารสถาบัน กับที่สำคัญประสิทธิผลโรงเรียนเป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนให้สอดคล้องไปกับยุคสมัยแห่งการเปลี่ยน และยังถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนรวมถึงการสะท้อนความสามารถในการผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพสูงทั้งในด้านความรู้เชิงวิชาการ ทักษะความสามารถและการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับสังคมยุคใหม่ของผู้เรียน (วีรยุทธ เสาแก้ว และสถาพร พฤษพิบูล, 2561) ขณะเดียวกันที่ สุทิน สุขหาย และพงษ์ธร สิงห์พันธ์ (2562) กลับวิเคราะห์ว่าองค์ประกอบที่นำไปสู่การวัดขนาดของประสิทธิผลโรงเรียนนั้นเกี่ยวข้องกับ 1) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) วัดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) วัดจากการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนี้เพราะประสิทธิผลเป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารให้มีความสามารถต่อการสนองตอบต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ (Intaramanee, 2019) แต่อย่างไร ก็ตาม สุพัตรา ชันทอง (2562) บอกเห็นต่างไปจากผู้อื่นว่าการวัดประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษานั้นพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปที่มีการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายต่อผลการจัดการศึกษาอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียนส่วนแนวคิดนั้นมีคุณลักษณะคล้ายกันคือการนำเอาประสิทธิผลไปพัฒนาความสามารถในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษานั้น (Jinarat, 2022)

เพราะฉะนั้น ประสิทธิภาพโรงเรียน (School effectiveness) เป็นความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาของผู้นำโรงเรียนที่จำเป็นต้องร่วมมือปฏิบัติงานกับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรม

ทั้งหลายที่มีอยู่ในโรงเรียน (สุทิน สุขกาย และพงษ์ธร สิงห์พันธ์, 2562) โดยมุ่งให้เกิดผลต่อการบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (สุพัตรา ชันทอง, 2562) และมีองค์ประกอบที่ควรพิจารณาประกอบด้วย 1) ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง (High-academic achievement) อันได้แก่การมีผลทดสอบสูงกว่าระดับมาตรฐานชาติด้านความรู้และทักษะภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ 2) ความสามารถพัฒนาผู้เรียนมีทักษะในการปรับตัวเข้าได้กับทุกสภาพแวดล้อม (Adjust-skill development) โดยเฉพาะความสามารถด้านการสื่อสาร ความฉลาดรอบรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะชีวิต กับทักษะสังคม 3) ความสามารถพัฒนาผู้เรียนมีทัศนคติต่อการเรียนรู้ (Good attitude for learning) เน้นทักษะการเรียนรู้ตั้งแต่การตั้งคำถาม การค้นหาคำตอบ การสรุปความรู้ และความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทุกสถานการณ์ 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน (School Problem-solve) โดยเพราะการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ทำให้เกิดข้อขัดแย้งน้อยลง การลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการลดทอนคุณค่ากับศักดิ์ศรีของมนุษย์ในโรงเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลขององค์ประกอบปัจจัยความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำนายประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) หมายถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 238 โรงเรียน โดยมีผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คนกับครูหรือพนักงานราชการจำนวน 2 คนเป็นผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน (สพป. อบ เขต 1, 2564)

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 5 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 137 โรงเรียนและผู้วิจัยเก็บเพิ่มอีกร้อยละ 5 คิดเป็นตัวอย่างจำนวน 144 โรงเรียนเก็บข้อมูลโรงเรียนละ 3 คนรวมจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 432 ตัวอย่าง (กัญญสิริ จันทรเจริญ, 2554)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการศึกษาที่กำหนดขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา 23 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามความเห็นเกี่ยวประสิทธิภาพโรงเรียน จำนวน 22 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

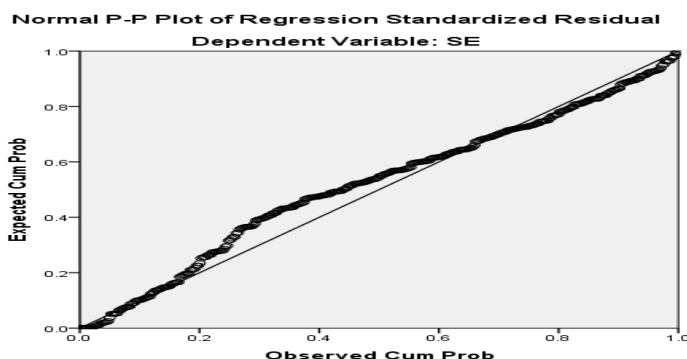
ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise คัดเอาตัวแปรอิสระที่ดีที่สุดเข้าสมการพยากรณ์เพื่อพัฒนาแบบจำลองแนวทางพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่อไป

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ enter ผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบปัจจัยผู้บริหารมีผลต่อการพยากรณ์ประสิทธิภาพโรงเรียนได้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีสัมประสิทธิ์เท่ากับ .07 ขณะที่คุณภาพครูและการจัดสิ่งแวดล้อมกับวัฒนธรรมมีผลต่อการทำนายประสิทธิภาพโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 กับมีค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรที่ .36 และ .31 รวมถึงมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ค่า R^2 .35 ความคลาดเคลื่อนสะสม .32 มีผลทดสอบ $F = 72.21$ (Sig. 0.00) ตลอดจนมีความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกันของตัวแปรเหตุที่ค่า Durbin-Watson 1.72 ตามตารางแสดงประกอบต่อไปนี้

ตารางที่ 2 อิทธิพลการทำนายประสิทธิภาพโรงเรียน

Independent	Beta	t-test	Sig.	Collinearity statistics
ค่าคงที่	-	5.59	.000	Tolerance .73-.88 VIF 1.13-1.35 Collinearity .00-.72 Durbin-Watson 1.72
ปัจจัยผู้บริหาร AF	.07	1.60	.109	
คุณภาพครู TQ	.36	7.62***	.000	
การจัดสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม สถานศึกษา EC	.31	6.97***	.000	

R^2 .35 Std error .32 F = 72.21 Sig. 000

จากตารางผลวิจัยพบว่า คุณภาพครูและการจัดสิ่งแวดล้อมกับวัฒนธรรมสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการทำนายประสิทธิผลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยเฉพาะอิทธิพลการจัดสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมสถานศึกษาส่งผลได้มากถึงร้อยละ 31 มีค่าทดสอบ $t = 6.97$ (Sig. 000) รวมถึงมีผลเกิดจากอิทธิพลของผู้บริหารอำนวยการให้มีสัญญาณ Internet ความเร็วสูงไว้คอยบริการนักเรียน ผู้บริหารปกป้องเสรีภาพในการใช้โทรศัพท์มือถือของนักเรียน และผู้บริหารเคารพการตัดสินใจของนักเรียนโดยปราศจากเงื่อนไขมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ร่วมกันต่อประสิทธิผลโรงเรียนที่ค่า R^2 .26 (ภาคผนวก ค6)

และจากคะแนนมาตรฐานนำมาสร้างสมการพยากรณ์จะได้รูปของสมการต่อไปนี้

$$\text{ประสิทธิผลโรงเรียน} = .07AF + .36TQ + .31EC$$

จากสมการได้แบบจำลองสำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 2 แนวทางที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติประกอบด้วย 1) แนวทางการพัฒนาคุณภาพการสอนของครู ประกอบด้วยครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ครูได้รับการฝึกอบรมความรู้ทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีสร้าง Platform การสอนของตนเอง ครูเข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนและครูเน้นการวัดประเมินผลผู้เรียนตามแนวคิดการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน 2) แนวทางการพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารอำนวยการให้มีสัญญาณ Internet ความเร็วสูงไว้คอยบริการนักเรียน ผู้บริหารปกป้องเสรีภาพในการใช้โทรศัพท์มือถือของนักเรียน และผู้บริหารเคารพการตัดสินใจของนักเรียนโดยปราศจากเงื่อนไข

จากผลวิจัยที่สรุปได้ช่วยให้เข้าใจได้ว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมและการสร้างวัฒนธรรมภายในสถานศึกษาแล้วส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนทั้งที่เกี่ยวกับความสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์วิชาการของผู้เรียนให้สูงขึ้นจนถึงพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยค่านิยมเสรีภาพ การปกป้องสิทธิเด็กนักเรียนไปจนถึงการแสดงความรักต่อ

วิธีการคิด การตัดสินใจไปจนถึงการแสดงความคิดเห็นของเด็กนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ เหตุผลเพราะ Khamago (2019) อธิบายถึงอิทธิพลของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีผลต่อความกระตือรือร้นของผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก และการให้บริการอย่างเพียงพอแก่ผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมไปกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในทุกที่ของโรงเรียนภายใต้การใช้กฎระเบียบที่ผ่อนปรนสำหรับผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ผ่านทุกสถานการณ์ที่สนใจและมีผู้บริหารกับครูร่วมกันปกป้องสิทธิเสรีภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างสร้างสรรค์ (เนตรชนก ทองดำ, 2565) ซึ่งด้วยเหตุนี้มีความเป็นไปได้มากกว่าจะสามารถสังเกตผลของการจัดสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาในโรงเรียนที่เหมาะสมแก่ยุคสมัยปัจจุบันนั้นประกอบด้วย 1) ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอทั้งโต๊ะ เก้าอี้และอุปกรณ์การศึกษา 2) ผู้บริหารอำนวยความสะดวกให้มีสัญญาณ Internet ความเร็วสูงไว้คอยบริการนักเรียน 3) ผู้บริหารปกป้องเสรีภาพในการใช้โทรศัพท์มือถือของผู้เรียน 4) ผู้บริหารใช้กฎระเบียบผ่อนปรนไปตามสภาพของผู้เรียนแต่ละคน 5) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายน่าสนใจ 6) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนรู้ได้จากทุกสถานการณ์ที่สนใจ 7) ผู้บริหารเคารพการตัดสินใจของผู้เรียนโดยปราศจากเงื่อนไข ทั้งนี้เพราะการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนและเป็นปัจจัยกระทบโดยตรงต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียน (กานต์นี ประสพสุข, 2563) ขณะเดียวกันที่ Abdulloh & Niemted (2020) สนับสนุนคุณภาพการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษาของผู้บริหารส่งผลต่อการกระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ของผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นกว่าที่มีอยู่แต่ในชั้นเรียน ซึ่งด้วยเหตุนี้ทำให้การจัดสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมสถานศึกษาที่เหมาะสมเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการความสำเร็จจากการจัดการศึกษาของตน รวมไปถึงเป็นปัจจัยที่สะท้อนความมุ่งมั่นตั้งใจและการเอาใจใส่ต่อผู้เรียนเป็นอย่างดีของผู้บริหารสถานศึกษากับครูในโรงเรียน (เนตรชนก ทองดำ, 2565)

แต่อย่างไรก็ตามความมิตรในสถานศึกษาของผู้บริหาร ครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนยังคงเป็นค่านิยมที่นำไปสู่การช่วยเหลือ อนุเคราะห์และยอมรับความแตกต่างระหว่างกันของนักเรียนตลอดจนเป็นความใส่ใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป (เนตรชนก ทองดำ, 2565)

ดังนั้น การจัดสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมสถานศึกษา (School environment & culture) เป็นความสามารถในการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้เรียนให้ได้รับความสะดวกสบายจากการเรียนรู้ของ

ตนเอง (เนตรชนก ทองคำ, 2565; Khamago, 2019) และยังเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความกระตือรือร้นสนใจใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้นกว่าปกติ (Abdulloh & Niemted, 2020)

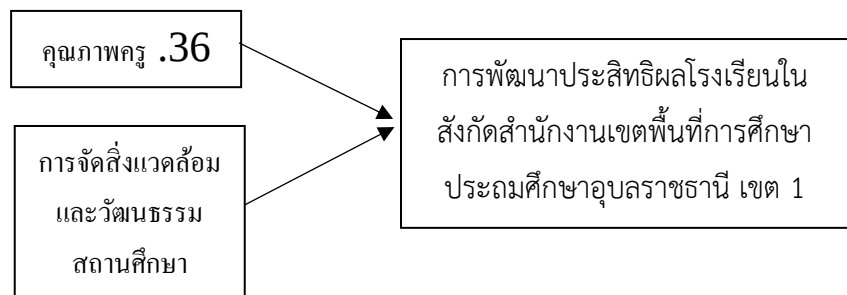
จากผลวิจัยที่สรุปได้แสดงชัดว่า การพัฒนาครูให้มีคุณภาพได้นั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูแต่ละคนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ตลอดจนการตระหนักถึงคุณค่าการเข้าฝึกอบรมสร้าง Platform การสอนเป็นของตนเอง การฝึกอบรมจัดสภาพแวดล้อมและการพัฒนาเทคนิคการวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะ 1) โลกการจัดการศึกษาหันมาให้ความสำคัญกับผู้เรียนเชิงรูปธรรมชัดเจนมากขึ้น 2) โลกการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงเป็นธรรมชาติเช่นเดียวกันกับมนุษย์ คุณภาพครูเกี่ยวข้องกับพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาความรู้และทักษะผู้เรียนอันเป็นตัวสะท้อนผลสำเร็จของการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถาบัน (นฤกร ปันพุมโพธิ์, 2561) ซึ่งเรื่องนี้ Somtang (2021) กล่าวไว้ชัดว่าครูมีความเป็นมืออาชีพและพร้อมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอนแล้วส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะความสามารถกับมีคุณลักษณะที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับโลกซึ่งด้วยเหตุผลเดียวกันนี้ทำให้ครูเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับนำไปใช้ในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ตามความคาดหวังของผู้บริหารสถาบันและครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ 1) การพัฒนาครูด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย 2) ครูได้รับการพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำไปใช้กระตุ้น หรือสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน 3) ครูได้รับการฝึกอบรมความรู้ด้านการพัฒนาสื่อที่ทันสมัย และการฝึกทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีสร้าง Platform การสอนของตนเอง 4) ครูเข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน 5) ครูมีการนำเอาหลักการวัดประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง และครูเน้นการวัดประเมินผลผู้เรียนตามแนวคิดการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะคุณภาพครูเป็นกลไกสำคัญสำหรับนำไปจัดการศึกษาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จได้ตามความคาดหวังของสังคม (วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, 2565) ขณะเดียวกันที่ Noummano & Boonsong (2015) สนับสนุนว่าการพัฒนาคุณภาพครูของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสมและทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเอาใจใส่ต่อ 1) การพัฒนาความรู้และความชำนาญด้านการจัดกิจกรรมการสอน 2) การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อการสอนที่ทันสมัย 3) การพัฒนาครูด้านการจัดสิ่งแวดล้อมที่นำไปกระตุ้นความสามารถของผู้เรียนถึงจุดสูงสุดของแต่ละคน 4) การพัฒนาครูให้มีแนวคิดเกี่ยวกับการวัดประเมินผลผู้เรียนจากการ

รวบรวมข้อมูลผู้เรียนอย่างหลากหลาย ทั้งนี้เพราะการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นเพียงปัจจัยเดียวที่สะท้อนผลลัพธ์การจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและผลสำเร็จของโรงเรียน (Intaramanee, 2019)

ดังนั้น คุณภาพครู (Teachers' quality) เป็นการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แล้วส่งผลกระทบต่อให้เกิดเป็นผลลัพธ์ที่ดีของการ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ที่พัฒนาได้

ภาพประกอบที่ 2 แบบจำลองการพัฒนาประสิทธิผลโรงเรียน

จากภาพประกอบผลวิจัยพบว่า มีอยู่สองแนวทางสำหรับนำไปพัฒนาปัจจัยความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแล้วส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน และประกอบด้วย

1. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการสอนของครู ประกอบด้วยครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ครูได้รับการฝึกอบรมความรู้ทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีสร้าง Platform การสอนของตนเอง ครูเข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนและครูเน้นการวัดประเมินผลผู้เรียนตามแนวคิดการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน

2. แนวทางการพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมสถานศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารอำนวยการให้มีสัญญาณ Internet ความเร็วสูงไว้คอยบริการนักเรียน ผู้บริหารปกป้องเสรีภาพในการใช้โทรศัพท์มือถือของผู้เรียน และผู้บริหารเคารพการตัดสินใจของผู้เรียนโดยปราศจากเงื่อนไข

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2566-2570)*, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กานต์นรี ประสพสุข. (2563). *วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนวัดบางพระ, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- กัญญ์สิริ จันทรเจริญ. (2554). บทที่ 5 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, https://www.ict.up.ac.th/surinhips/ResearchMethodology_2554....PDF
- ทิพวรรณ สำเนาแก้ว. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- นฤกร ปันพุ่มโพธิ์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 13(1), 81-96.
- เนตรชนก ทองคำ. (2565). *การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์* สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2557). *ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ*, วารสารปริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 27(1), 144-163.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุณ พัฒนา. (2562). *การพัฒนาทักษะและสร้างสรรค์นวัตกรรม*, ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, <http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books>
- วิรุทธ เสาแก้ว และสถาพร พงษ์พิบูล. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1, วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 12(2), 59-70.
- วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยสมัยใหม่*, พิมพ์ครั้งที่ 1; อุบลราชธานี, ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด.
- วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). *มาตรฐานงานวิจัยเชิงปริมาณและการพัฒนา*, พิมพ์ครั้งที่ 1; อุบลราชธานี, ยงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2559). *การพัฒนาแบบสอบถามและการวัดทางจิตวิทยา*, วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 3(1), 35-48.

- สุทิน สุขกาย และพงษ์ธร สิงห์พันธ์. (2562). การศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1, วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพ
การบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 1(1), 69-77.
- สุพัตรา ชันทอง. (2562). แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- สำนักนโยบายและวางแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). สถิติข้อมูลการศึกษา ปีการศึกษา 2565,
<https://wwisartsakul.wordpress.com/2011/>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติงานประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2566,
[https://drive.google.com/file/d/1SVr1Sbip9uuqE92wlVDx-AKCCqLOoma-
/preview](https://drive.google.com/file/d/1SVr1Sbip9uuqE92wlVDx-AKCCqLOoma-/preview)
- สทศ. (2554). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์ และ
วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553, กระทรวงศึกษาธิการ.
- Abdulloh, W., & Niemted, W. (2020). Arrangement of learning environment to
promote learning skills in the 21st century, Concept, theory and practice,
Princess of Naradhiwas University, *Journal of Humanities and Social
Sciences*, 7(2), 227-246.
- Intaramanee, S. (2019). School management in digital era, *UMT Journal*, 16(1), 353-
360.
- Jinarat, P. (2015). Quality development of vocational teachers, *UMT-Poly Journal*,
12(1), 1-10.
- Jinarat, P. (2016). Idealization of learning management for humanization
development, *UMT-Poly Journal*, 13(1), 142.
- Jinarat, P. (2022). *The relationship between educational management and
teaching and learning management that affects, learning outcomes
according to expectations and needs of the new generation gen y and gen
z*, UMT research.

- Khamago, P.M. (2019). Environmental influence of contributing learning for development of tertiary students, *Journal of Yanasangvorn Research Institute*, 10(1), 192-200.
- Noummano, W., & Boonsong, K. (2015). The factors affecting to achievement with management on high school in Phetchaburi province, High school educational service area office 10, *Veridian E-journal, Silpakorn University*, 8(1), 1120-1131.
- Somtang, C. (2021). Factors affecting administrative success to international standard school of schools under the office of Uttraradit primary educational service area 2, *Journal of Roi Kaensarn Academic*, 6(10), 172-188.
- Yanavetee, P.W. (2020). Philosophy of education and the university's educational management model in Thai society, *Journal of MCU Philosophy Review*, 3(2), 1-17.